

Kåring av beste artikkel i VANN nr. 2-2020

Artikkelen til Svanhild S. Kjørsvik og Susanne Hyllestad om «Kartlegging av praksis ved bruk av kokeråd for drikkevann blant kommuner i Norge i 2018» ble av redaksjonskomiteen kåret til den beste artikkelen i VANN nr. 2-2020. Begrunnelsen er at det pr. i dag ikke foreligger enhetlig praksis på koking av drikkevann, og det var åpenbart et behov for å gjennomføre denne kartleggingen. Artikkelen innfører også en faglig terminologi knyttet til kokeråd, noe som i seg selv er nyttig. Forfatterne setter fokus på sprikende rutiner, retningslinjer og praksis hos kommunene. Det ble også bemerket at figurene var tydelige og illustrative.

FAGFELLEVDURDETE ARTIKLER

Kartlegging av praksis ved bruk av kokeråd for drikkevann blant kommuner i Norge i 2018

Av Svanhild S. Kjørsvik og Susanne Hyllestad

Svanhild S. Kjørsvik er bioingeniør og masterstudent i Folkehelsevitenskap ved Norges Miljø- og bioteknologiske universitet. Fra 1. juni seniorrådgiver ved Folkehelseinstituttet, avdeling for smittevern og beredskap.

Susanne Hyllestad er M.Sc i vann- og miljøteknikk og seniorrådgiver ved Folkehelseinstituttet, avdeling for smittevern og beredskap.

Summary

Survey of Boil Water Advisories (BWAs) in Norwegian municipalities in 2018. BWA is a recommended measure following confirmed or suspected microbiological contamination of drinking water. The use and extent of BWAs in Norway is a little studied topic. In this study the use of BWAs in Norwegian municipalities is surveyed for the first time. Data on practical use, routines and attitude related to BWAs was collected using a web-based survey, made available to all Norwegian municipalities. Selected key personnel from some municipalities were invited to in-depth interviews. 139 out of 417 municipalities submitted their response (33%). A total of 396 BWAs were sent. 6% of the municipalities sent more than four BWAs in 2018, 29% sent 1-4 BWAs, while 65% sent none. The respondents revealed a different view on both preparedness, and the requirements for informing the public about potential health hazards related to drinking water. The study documents prominent differences between stated BWA criteria, attitude, and a lack of actual BWAs. Key insights from this study may form a basis for future national guidelines, with the benefit of improved local decision making.

Sammendrag

Utsendelse av kokeråd er et anbefalt tiltak ved påvist eller mistanke om mikrobielt kontaminert drikkevann. Det er imidlertid lite kunnskap om hvordan og i hvilken grad kokeråd praktiseres i Norge. I denne studien kartlegges bruken av kokeråd i norske kommuner. Data om praksis, rutiner og holdninger til kokeråd ble innhentet ved en web-basert spørreundersøkelse rettet til kommunene i Norge, samt ved intervjuer av nøkkelpersoner innen vannforsyning i noen av kommunene som besvarte undersøkelsen. Av 417 inviterte kommuner, svarte 139 (33%). Disse sendte til sammen ut 396 kokeråd. 6% av kommunene som svarte sendte ut mer enn fire kokeråd i 2018, 29% sendte 1-4 kokeråd og 65% sendte ingen. Respondentene viste ulik forståelse av fore-var-begrepet, og varierende syn på når abonnenter skulle varsles om helsemessig utrygt vann. Det er diskrepans mellom oppgitte kriterier, holdninger og eksisterende praksis for utsendelse av kokeråd blant kommunene. Innsikten fra kartleggingen kan danne grunnlag for nasjonal rådgivning, og mer treffsikre avgjørelser om kokeråd lokalt.